

[Udenrigsministeren.]

men altså ikke har kunnet finde sted inden denne debat. Jeg gør opmærksom på, som allerede formanden for det udenrigspolitiske nævn har sagt det, at det ikke var praktisk let at presse det ind, men at man naturligvis kunne have gjort det på et eller andet tidspunkt, hvis der var et stærkt ønske om det. Jeg gør endvidere opmærksom på, at communicate er udsendt til nævnets medlemmer, ligeså erklæringen, der fulgte communicate om de gensidige og balancerede styrkereduktioner.

Må jeg svare på de to spørgsmål, det ærede medlem hr. Per Hækkerup stillede mig, nemlig om sikkerhedskonferencen og om Grækenland. Først ganske kort om Grækenland. Der faldt en bemærkning om, at vi ikke havde fået et par linjer om Grækenland med i communicate. Andre har udtrykt sig på lignende måde eller stærkere, både i pressen og også her i dag, og har sagt, at Danmark frafaldt kravet om at få nogle linjer med i communicate. Må jeg i den anledning gøre opmærksom på, at et communiqué er en fælles udtalelse, et NATO-communicé er en fælles udtalelse, som fremsættes af 15 suveræne stater. Endvidere er det sådan, at dette communiqué må være enstemmigt, kun kan gennemføres, hvis alle landene stemmer for. Det vil sige, at enhver naturligvis kan få en sætning ud af communicate. Men man kan ikke få en sætning ind, uden at alle landene er enige om det. Derfor ved enhver, der kender til disse ting, enhver, der kender til forholdene og til international politik — det ved jeg at det ærede medlem hr. Per Hækkerup gør, og mon dog ikke også det ærede medlem hr. Sigsgaard gør det? — at man naturligvis ikke kan få noget land, hverken et demokratisk eller et diktaturstyret land, til at godkende sætninger i en fællesudtalelse, der rummer en kritik mod landet selv. Derfor er der aldrig nogen sinde stillet krav om at få noget med i communicate, der retter sig mod et bestemt land, og det ved alle, som kender til tingene. Det ville være fjernt fra al realisme at gøre det. Det, som var sagen, var klart at fremstille de danske synspunkter, og de blev fremstillet i ministerrådet utvetydigt og med direkte citat fra folketingets dagsorden.

Det ærede medlem fru Hanne Reintoft — hvis jeg må indskyde det — tillod sig at

sige, at jeg havde vildledt folketinget. Hun sagde, at jeg havde talt om Grækenland, men det var ikke kommet i communicate, og så havde jeg affærdiget det med en bemærkning om, at det var jo ikke på dagsordenen. Må jeg gøre opmærksom på, at da vi førte debatten forleden dag, da stod der i beslutningsforslaget, at Danmark i NATO-rådet skulle stille forslag om, at der ikke måtte leveres våben til det græske styre. Jeg foreslog en ændret formulering: at vi skulle „virke for“ det, og det blev til „virke aktivt for“ det. Jeg gjorde det med den begrundelse — og det har jeg sagt her fra talerstolen for få dage siden — at man ikke i den forstand i den slags sager kan stille forslag i NATO, hvad man også ved, når man kender til det. Men når det nu er sådan, og det er sagt herfra, hvordan kan man så tillade sig at tale om vildledning? Et sådant ord kan ikke anvendes, medmindre man altså er det ærede medlem fru Hanne Reintoft, medmindre man altså i sin tale erstatter kendsgerninger med beskyldninger.

Et NATO-communicé er altså ikke mere end det, man kan enes om. Men til gengæld er det altså, hvad NATO-landene er enige om, mindste fælles mål, eller hvad man nu vil kalde det. Det communiqué er altså udtryk for, hvad de 15 lande er enige om, og derfor er det af betydning, hvis jeg må komme til det andet spørgsmål, som det ærede medlem nævnte, at sikkerhedskonferencen tydeligere, stærkere end nogen sinde før, er med i dette communiqué. Det bliver sagt, at i det omfang der kan konstateres fremskridt som resultat af drøftelser imellem øst- og vestlande og af de stedfindende drøftelser særlig vedrørende Tyskland og Berlin, så vil man være rede til at optage flersidede kontakter med alle interesserede regeringer, og et af hovedformålene med disse kontakter skal være at undersøge, hvornår det kan være muligt at indkalde en konference eller en serie konferencer om europæisk sikkerhed og samarbejde. NATO-landene er altså nu på dette møde gået et skridt videre end på det sidste ministerrådsmøde i Bruxelles i december, hvor tanken om en europæisk sikkerhedskonference for første gang udtrykkeligt blev nævnt i en officiel NATO-erklæring. Jeg synes, der er grund til at fremhæve, at der ikke nu tales om, „hvis det er muligt“ at sammenkalde en konference, men at man